

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd

In het programma 'Sociaal krachtig Winterswijk' geven we een toelichting op de beleidsvelden volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd.

Iedereen doet mee!

Deze ambitie vertalen we in dit programma naar het realiseren van vitaliteit en gezondheid. Dit doen we door om te kijken naar elkaar. We zorgen dat iedereen kan meedoen. Daarnaast worden uitdagingen samen opgepakt en versterken we de sociale binding. We werken aan gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Zorg voor wie het nodig heeft

We vinden het belangrijk dat onze inwoners gezond en energiek zijn en zelf regie kunnen nemen op gezondheid en geluk. Met preventie richten we ons op factoren die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. Jongeren hebben de toekomst, voor ouderen zijn goede fysieke sociale structuren belangrijk.

Beschikbare voorzieningen

We beheersen de kwaliteit van zorg en de uitgaven voor jeugdzorg en WMO. Daarnaast moet samenwerking tussen betrokken partijen leiden tot een beter afgestemd aanbod. We zien het SKB als een onmisbare schakel in dit zorgaanbod voor de regio. Ook blijft Winterswijk zijn verantwoordelijkheid nemen voor de opvang van vluchtelingen. Het asielzoekerscentrum is een voorbeeld voor de rest van Nederland.

1.1 Volksgezondheid

Ambitie

We vinden het belangrijk dat iedere inwoner volwaardig mee kan doen in onze samenleving. We willen dat zij gezond en energiek zijn en zelf de regie kunnen nemen op gezondheid en geluk. De regio is voorzien van een volwaardig aanbod, waaronder ook het ziekenhuis. Het zorgaanbod is op elkaar afgestemd.

Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'.
- Regionaal preventieakkoord 'Gezondheid en Geluk voorop in de Achterhoek'.
- Regionale nota gezondheid 'Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek'.

Doelstellingen

Om gezondheid en geluk te bevorderen bieden we signalerende en preventieve activiteiten die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. Het regionaal preventieakkoord is onze leidraad.

Activiteiten

Deelname regionaal preventie akkoord

We zijn sinds 2020 aangesloten bij het regionale preventieakkoord 'Gezondheid en Geluk voorop in de Achterhoek' (2020-2030). Speerpunten zijn: bewegen, Achterhoek Rookvrij, minder overmatig alcoholgebruik, middelengebruik bespreekbaar maken, gezonde voedingskeuzes, 'Iedereen doet mee' en de basis op orde. Bij deze speerpunten horen activiteiten en campagnes die dit alles onder de aandacht brengen van onze inwoners.

Kwaliteit (toelichting)

Sinds januari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS. Zij zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Het GALA beoogt preventie op een hoger plan te tillen, zodat onze inwoners gezonder blijven en zorgkosten beheersbaar blijven. Het GALA zet breed in; het lokale preventieakkoord maakt deel uit van het GALA en vervalt als afzonderlijk beleidsdocument. Winterswijk onderschrijft de doelen van het GALA en het overgrote deel van de huidige preventie-inzet sluit hierop aan. Onze speerpunten zijn: veerkracht en weerbaarheid 0-100, leefstijl 0-100 en opvoeding.

In 2024 werken we nog steeds aan het GALA met behulp van de subsidie. Deze vragen we aan bij het ministerie van VWS voor 2023-2026. Een deel van de GALA-middelen wordt ook regionaal ingezet. Dit zijn vijf ketenaanpakken: Obesitas kinderen, Obesitas volwassenen, Valpreventie, Kansrijke start en Welzijn op recept. We zijn in 2024 volop bezig met het vormgeven van de lokale aanpak van de ketenaanpakken Obesitas kinderen, Obesitas volwassenen en Valpreventie, met ondersteuning van de GGD NOG.

GALA hangt samen met het Integraal Zorgakkoord (IZA), vanuit die gelden zetten we in de Achterhoek regionaal in op preventie. In het Regioplan Achterhoek stellen de Achterhoekse zorgpartijen, gemeenten, zorgverzekeraar Menzis en andere maatschappelijke organisaties vast wat de belangrijkste opgaven zijn op basis van de uitgangspunten in het Integraal Zorgakkoord (IZA). Regionale samenwerking en gezamenlijke aanpak zijn nodig om de zorg toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoog te houden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

GALA loopt van 2023 tot en met 2026.

Tijd (indicator)

Uitvoeren projectplan in het kader van het GALA (gezond en actief leven akkoord)

We geven uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit programma focust op preventie en gezondheid via sport en beweging, gezondheid en het versterken van de sociale basis. Gemeenten, de GGD, zorgverzekeraars en het ministerie maken onderdeel uit van het akkoord.

Kwaliteit (toelichting)

Momenteel wordt uitvoering gegeven aan het projectplan in het kader van GALA 2023 tot en met 2026. Dit plan wordt gefinancierd door de Specifieke Uitkering GALA (SPUK GALA). Omdat de bestaande preventieve activiteiten in Winterswijk een goede aansluiting hebben bij de doelen van het GALA, wordt een groot deel van de bestaande preventieve activiteiten hiermee gefinancierd. Momenteel wordt verkend hoe de resterende middelen het beste kunnen worden ingezet, conform de eisen die het GALA stelt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het uitvoeringsplan GALA bestaat uit verschillende onderdelen. Deze lopen tot 2025 of 2026.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We sturen op behoud van zorgaanbod en voorzieningen.

Activiteiten

Lobby voor het behoud van het SKB

Het SKB is onmisbaar in het zorgaanbod van Winterswijk en de regio. Daarom zetten we ons tot het uiterste in om een volwaardig ziekenhuis te behouden.

Kwaliteit (toelichting)

Wij zetten, middels lobby en het gebruik van politieke lijnen richting Den Haag en andere betrokken partijen, in op het behoud van het SKB als een volwaardig ziekenhuis. De regionale rol/functie en het belang van het behoud van het SKB blijven we onder de aandacht brengen. Dit om de nabijheid en de kwaliteit van zorg voor inwoners in de Oost-Achterhoek voor de toekomst te borgen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een continu proces.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Landelijk is er steeds meer aandacht voor preventie en gezondheid. Zo zijn er eind 2022 en begin 2023 twee akkoorden gesloten: het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Het IZA richt zich op een toekomstbestendige zorg: goede, toegankelijke en betaalbare zorg. Dat lukt niet zonder verdere investering in preventie en gezondheid (GALA). Preventie is voor een deel een gemeentelijke opgave.

Gemeenten en zorgverzekeraars werken samen aan het IZA, stellen een regiobeeld op om te komen tot een regionaal integraal plan. Transitie-middelen van het Rijk zorgen voor de benodigde financiering om de omslag te kunnen maken van zorg naar gezond leven. Het GALA focust op preventie en gezondheid via sporten en bewegen, gezondheid en het versterken van de sociale basis. Dat is de verantwoordelijkheid van gemeenten. Het Rijk stelt gedurende 3 jaar zogenaamde SPUK-middelen (specifieke uitkering) beschikbaar, voor zowel bestaande als nieuwe preventieactiviteiten.

De SPUK is toegekend en we zijn zowel lokaal als regionaal aan de slag met de uitvoering.

Daarnaast zijn er vijf domein-overstijgende keteninterventies, die gemeenten en zorgverzekeraars samen moeten organiseren en inrichten. Hiervoor wordt een regioplan opgesteld. Het gaat om Kansrijke start, Gecombineerde leefstijl interventies, Kinderen met overgewicht, Valpreventie en Welzijn op recept. Dit alles zijn bewezen interventies die we nu al uitvoeren, maar in het kader van GALA voortzetten.

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Ambitie

We zetten in op een goede fysieke en sociale infrastructuur waarbij zorgplicht, een dekkend zorglandschap en een minimale sociale basis uitgangspunt zijn. Daarnaast hebben we zorg ingekocht die kwalitatief goed en betaalbaar is en die stimuleert tot zorginnovatie en samenwerking.

Relevante documenten:

- Beleidsplan 'Meedoen in Winterswijk'.
- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het Stuur (integrale samenwerking sociaal domein).
- Beoordelingskader Wonen met zorg 2020-2023.
- Agenda Sociaal domein.

Doelstellingen

We zorgen voor een sterke sociale basis met laagdrempelige voorzieningen en streven naar het normaliseren van de hulp van onze inwoners.

Activiteiten

Realisatie overgang beschermd wonen

Voor Opvang en Bescherming verschuiven er taken van centrumgemeente Doetinchem naar lokale gemeenten. In eerste instantie worden we verantwoordelijk voor de cliënten beschermd wonen. Hiermee wordt de beweging van beschermd wonen naar een beschermd thuis en dus een inclusieve samenleving, verder vormgegeven.

Kwaliteit (toelichting)

De overgang van taken en budgetten van centrumgemeente naar lokale gemeenten is weer uitgesteld. Nu tot 2026. De decentralisatie is een volgende stap in de beweging van beschermd wonen naar een beschermd thuis. Concreet betekent dit besluit dat alle gemeenten vanaf 2026 voor nieuwe cliënten de middelen voor beschermd wonen ontvangen op basis van een objectief verdeel- en ingroeimodel. In aanloop naar de invoering van het woonplaatsbeginsel per 2026, voeren de Achterhoekse gemeenten al wel zelf de toegang uit voor beschermd wonen. Dit doen we in samenwerking met de centrumgemeente Doetinchem. Het doel is om zoveel mogelijk in te kunnen zetten op beschermd thuis.

Inwoners met GGZ-problematiek blijven steeds langer thuis wonen, soms zonder passende ondersteuning (zorgmijders). De complexiteit van problematiek op het gebied van Veiligheid en Zorg in relatie tot de Wet verplichte ggz neemt hierdoor toe.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De decentralisatie is uitgesteld tot 2026. De planning wordt aangepast aan de besluitvorming van het Rijk.

Tijd (indicator)

Arbeidsmatige dagbesteding is een algemene voorziening

Samen met Fijnder werken we toe naar een arbeidsmatige dagbesteding voor cliënten die niet meer leerplichtig zijn en de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestuur van Fijnder heeft besloten te stoppen met het aanbieden van arbeidsmatige dagbesteding als algemene voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Uit de evaluatie is namelijk gebleken de inwoner meer gebaat is bij een op maat gemaakt traject, omdat inwoners verschillen in interesse en behoeften hebben.

Wel blijft het mogelijk om onze inwoners een maatwerkvoorziening aan te bieden. In gesprek met de inwoner zal het traject op basis van de huidige dienstverlening en infrastructuur van Fijnder worden vormgegeven. De kosten komen dan (blijvend) ten laste van de Wmo.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze activiteit is stopgezet met ingang van oktober 2024.

Tijd (indicator)

Inloopvoorzieningen als algemene voorziening doorontwikkelen

Voor kwetsbare inwoners is een goede fysieke én sociale infrastructuur belangrijk om langer zelfstandig en gezond thuis te kunnen wonen. Goede inloopvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan ontmoeting en het voorkomen van eenzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

De beweging naar algemene voorzieningen is een belangrijk aspect van het sociaal domein, waarbij we streven naar toegankelijke en passende ondersteuning voor onze inwoners. In 2025 onderzoeken we hoe we het aanbod van inloopvoorzieningen kunnen verbreden, zodat we nog meer een verschuiving van maatwerk naar algemeen kunnen realiseren. Denk bijvoorbeeld aan dagbesteding zonder indicatie voor ouderen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De beweging en doorontwikkeling is een continu proces.

Tijd (indicator)

Actualiseren van de visie voor het sociaal domein

We werken aan een visie voor het sociaal domein. Naar verwachting wordt die in het tweede kwartaal van 2024 opgeleverd. Daarna volgt de visie op de positionering en

werkwijze van de lokale toegang tot het sociaal domein (onder andere De Post). Die verwachten we in het vierde kwartaal van 2024 gereed te hebben.

Kwaliteit (toelichting)

Het sociaal domein is geëvalueerd. Daarna worden een nieuwe, geactualiseerde visie en een uitvoeringsplan opgesteld. De actualisatie van de visie van De Post wordt hierin meegenomen. Het voorstel is om de uitvoering en samenwerking af te stemmen op dat wat voor het behalen van onze doelen (zoals die in de nieuwe visie worden vastgesteld) het meest optimaal is.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De visie sociaal domein wordt in de raad van januari 2025 behandeld.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Zorgkosten beheersbaar houden

Activiteiten

Monitoren resultaten nieuwe inkoop Wmo

We ontwikkelen een monitoringssysteem voor Wmo- en jeugdhulp. Zo werken we aan een 'real time dashboard' om een beter inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de kosten van indicaties.

Kwaliteit (toelichting)

Regionaal zijn afspraken gemaakt over de wijze van monitoring van de resultaten van onze transformatiedoelen, en de manier waarop wij hiervan een lerende cyclus kunnen maken. Op deze manier doen we meer recht aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor Wmo- en jeugdhulp. Voor de monitoring willen we zoveel mogelijk gebruikmaken van de instrumenten die zorgaanbieders en gemeenten al (moeten) gebruiken. De monitor en leercyclus starten binnenkort als pilot van enkele gemeenten en zorgaanbieders.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De monitor wordt in 2025 uitgebouwd naar alle gemeenten en zorgaanbieders.

Tijd (indicator)

Instroom tweedelijns Wmo beperken

Als gemeente willen we meer sturing op de uitgaven voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), onder andere huishoudelijke hulp en zorg voor ouderen. De standaardindicatie voor hulp bij huishouden is twee uur.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 zien we een geleidelijke daling van het gemiddeld aantal uren huishoudelijke ondersteuning per cliënt.

In oktober heeft het college besloten om vanaf begin 2025 Herstelgerichte Ondersteuning als nieuwe maatwerkvoorziening in de Wmo in te zetten. Met deze Herstelgerichte ondersteuning wordt ingezet op het versterken van de fysieke kracht van inwoners waardoor zij langer zelfredzaam blijven. Door de groepsgerichte aanpak wordt tevens gewerkt aan het versterken van sociale contacten. De implementatie hiervan vindt plaats in het laatste kwartaal van 2024. Onderdeel hiervan is het scholen van medewerkers sociaal team, consultants en fysiotherapeuten.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het verlagen van het gemiddelde aantal ingezette uren is een continu proces.

Tijd (indicator)

We zetten in op zorgvernieuwing en de toepassing van innovatieve concepten

Samen met andere partijen werken we aan een transformatie van de zorg.

Kwaliteit (toelichting)

Transformatie van de zorg houdt onder meer in dat we in de inkoopssystematiek hebben opgenomen dat zorgaanbieders ruimte hebben om te innoveren en hiertoe worden gestimuleerd. We zijn met aanbieders in gesprek over innovatie en transformatie.

In onze nieuwe visie sociaal domein die uitgevoerd gaat worden in 2025, is innovatie van de zorg eveneens een belangrijk onderwerp.

Ook andere partijen stimuleren we om samen met ons te innoveren. Hierbij is ook aandacht voor onze eigen uitvoering van zorg.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een voortdurend proces.

Tijd (indicator)

Programma Zorg voor de Toekomst

De kosten in het sociaal domein zijn de afgelopen jaren snel opgelopen. Om ook in de toekomst zorg en ondersteuning van onze inwoners te kunnen blijven leveren, is beheersing van deze kostenstijging noodzakelijk. We gaan daarom een aantal maatregelen treffen die inzetten op het zoveel mogelijk normaliseren van problemen, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en het versterken van onze opdrachtgevende rol richting onze aanbieders en samenwerkingsverbanden. Daarnaast optimaliseren we onze werkprocessen.

Kwaliteit (toelichting)

Om de kosten van het sociaal domein beheersbaar te houden en niet terug te dringen is het van belang om de instroom beheersbaar te houden. Dit kunnen we

doen door de contacten met verwijzers te intensiveren en het professionaliseren van het OT-team om tot een integrale samenwerking te komen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Continue proces.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Clientondersteuning

De bekendheid van cliëntondersteuning in Winterswijk blijft achter. Graag willen we de bekendheid en het effect van cliëntondersteuning in onze gemeente versterken. We hebben hiervoor een subsidie (SPUK) aangevraagd, waarmee we in de komende 2 jaar invulling kunnen geven aan deze versterking. Te denken valt aan het lokaal, dichterbij de inwoner, organiseren van deze ondersteuning, waardoor deze laagdrempeliger toegankelijk wordt.

Krachtig ouder worden

Ouderen moeten langer zelfstandig blijven wonen. Mensen die ouder worden krijgen vaak te maken met fysiek ongemak, waardoor het participeren en het zelfstandig voeren van een huishouden steeds lastiger wordt. Nu wordt dan overnemende hulp of een hulpmiddel vanuit de Wmo toegekend. Uit onderzoek is gebleken dat hiermee vaak de fysieke achteruitgang versneld wordt. We gaan onderzoeken of we met een andere vorm van ondersteuning hierop in kunnen spelen, met als doel het verbeteren van de fysieke zelfredzaamheid van ouderen, passend bij de doelstellingen van de Wmo en de principes vanuit Positieve Gezondheid.

Actieplan Dak- en thuisloosheid

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid zet in op een andere manier van kijken naar en omgaan met dakloosheid. Het plan stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen. Centrumgemeente Doetinchem heeft hierop een bestuursopdracht huisvesting voor dak- en thuislozen vastgesteld. Als start is er een telling gedaan. Totaal zijn er in onze regio 264 dak- en thuisloze volwassenen geteld. In het rapport zijn vier adviezen gegeven om deze met de regiogemeenten op te pakken. Hier zullen we het komende jaar mee aan de slag gaan.

1.3 Jeugd

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'.
- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het Stuur (integrale samenwerking sociaal domein).
- Agenda sociaal domein.

Doelstellingen

Door de zorg zoveel als mogelijk te normaliseren, beperken we de instroom in geïndiceerde voorzieningen

Activiteiten

Instroom van jeugdige cliënten naar tweedelijnszorg neemt af

We treffen een aantal maatregelen om de instroom in de jeugdzorg te beperken.

Kwaliteit (toelichting)

Als voorliggende voorziening is gestart met de inclusieve buitenschoolse opvang (bso). Naar aanleiding van de positieve uitkomsten van de evaluatie van de inclusieve bso, is deze opvang omgezet naar een structurele voorziening.

In 2025 werken we aan verschillende mogelijkheden om de instroom in de jeugdhulp te verminderen, door het verkorten van zorgtrajecten en een snellere uitstroom waar dat verantwoord is. Waar mogelijk zoeken we oplossingen in het preventieve veld en maken we geen gebruik van geïndiceerde zorg. We zetten in op het inrichten van een lokale regietafel waar partners samen naar de beste oplossing voor de jeugdige zoeken.

Daarnaast hebben gemeenten, naar aanleiding van de Hervormingsagenda Jeugd, de taak om zelf ook zwaardere en langdurige hulp te gaan bieden. Daarom onderzoeken we welke vormen van jeugdhulp we zelf kunnen bieden en wat dat van onze organisatie vraagt.

Samen met maatschappelijke organisaties bieden we jongeren in 2025 programma's aan om hun mentale veerkracht te vergroten. Dat doen we onder andere door het versterken van het echtscheidingsloket, omdat complexe echtscheidingen een belangrijke oorzaak zijn van problematiek bij jeugdigen. In circa 70% van de jeugdbeschermingszaken speelt een complexe echtscheiding een rol. We zien daarvoor in het preventieve veld een belangrijke taak weggelegd voor het echtscheidingsloket. We willen deze meer bekendheid en een actievare rol geven.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het beperken van de instroom in de jeugdhulp vraagt meerdere jaren.

Tijd (indicator)

Opvangvoorziening voor kinderen met een zorgvraag

De opvang voor kinderen met een zorgvraag is gestart met het zoeken naar een oplossing voor de groep kinderen tussen de acht en twaalf jaar met een zorgvraag. Er is een pilot geweest voor buitenschoolse opvang (bso) voor alle kinderen met en zonder zorgvraag.

Kwaliteit (toelichting)

De inclusieve buitenschoolse opvang (bso) is een voorliggende voorziening waar ook kinderen met een zorgvraag terecht kunnen voor opvang. Dit biedt ouders de mogelijkheid om buitenshuis te werken en zorgt voor meer stabiliteit en rust in het gezin. De inclusieve bso is in de Hervormingsagenda Jeugd opgenomen als goed voorbeeld van een voorliggende voorziening waarmee kosten op tweedelijns zorg bespaard kunnen worden. Naar aanleiding van de positieve uitkomsten uit de

evaluatie van de inclusieve bso in 2023, is de inclusieve bso structureel opgenomen in de begroting van 2025-2028.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De inclusieve buitenschoolse opvang is vanaf 2025 structureel.

Tijd (indicator)

Hervormingsagenda Jeugd

Het doel van de Hervormingsagenda Jeugd is om de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdzorg te verbeteren en de kosten te beheersen. Hiervoor zetten we in op preventie en stevige lokale teams.

Kwaliteit (toelichting)

In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken dat de Jeugdwet wordt ingeperkt. De minder zware problematiek kan dan worden opgelost in het voorliggende veld en door middel van preventie. Die opdracht ligt bij de gemeenten. We gaan daarvoor de sociale basis (voorliggende voorzieningen en het sociale netwerk) versterken, evenals de gemeentelijke toegang tot ondersteuning. Deze werkzaamheden duren meerdere jaren, we starten in 2025. Daarnaast onderzoeken we welke hulp we zelf kunnen bieden en welke organisatie daar bijpast. De doelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn ook van invloed op de keuzes die we maken bij de op te stellen Visie sociaal domein.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd vraagt meerdere jaren.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Om zorgkosten te beheersen en het zorgaanbod beter af te stemmen, sturen we met de inkoop op zorgvernieuwing met behoud van kwaliteit en op partnerschap met onze zorgaanbieders.

Activiteiten

Monitoren resultaten nieuwe inkoop jeugd

We evalueren en monitoren de inkoop van Wmo- en jeugdhulp.

Kwaliteit (toelichting)

Regionaal zijn er afspraken gemaakt over de wijze van monitoring van de resultaten van onze transformatiedoelen, en de manier waarop wij hiervan een lerende cyclus kunnen maken. Op deze manier doen we meer recht aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor Wmo- en jeugdhulp. Voor de monitoring willen we zoveel mogelijk gebruikmaken van de instrumenten die zorgaanbieders en gemeenten al (moeten) gebruiken. De monitor en leercyclus starten binnenkort als een pilot van enkele gemeenten en zorgaanbieders.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 wordt de pilot verder uitgebouwd naar alle gemeenten en zorgaanbieders.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Zorgen dat ouders goed voor hun kinderen kunnen zorgen

Activiteiten

Inzet Preventie Platform Jeugd

Om ouders te ondersteunen, biedt het Preventie Platform Jeugd (PPJ) hulp op het gebied van (opvoedings)ondersteuning en preventie. Het PPJ ontwikkelt preventieprogramma's voor verschillende (opvoedings)thema's, zoals kind en armoede, kind en scheiding, omgaan met alcohol en drugs, weerbaarheid en veerkracht.

Kwaliteit (toelichting)

In april 2023 is een onderzoek gestart naar het functioneren van het Preventie Platform Jeugd (PPJ). Dit omdat het PPJ ooit als pilot is gestart en we kritisch moeten (blijven) kijken of het PPJ op de huidige manier doorgaat of dat aanpassingen gewenst zijn.

Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Daaruit bleek dat de doelen voor het effectief inzetten van jeugdpreventie voor een groot deel worden bereikt. Op het onderdeel 'bereik' (deelname) zijn er nog aandachtspunten: de zichtbaarheid en laagdrempeligheid behoeft verbetering. Ook in de uitvoering en samenwerking met professionals liggen nog verbeterpunten, met name in de samenwerking met het onderwijs.

Naar aanleiding van de aandachtspunten is er op hoofdlijnen een nieuwe structuur vastgesteld en deze wordt momenteel verder geconcretiseerd. Hierbij wordt ook gekeken welke preventieve activiteiten en werkoverleggen een effectieve bijdrage leveren, en welke kunnen vervallen of anders/elders kunnen worden belegd. Zo wordt de functie van projectleider vervangen door een coördinator. Deze krijgt onder andere de taak om de kwaliteit en effectiviteit te monitoren en te optimaliseren. Ook moet de coördinator de zichtbaarheid vergroten, om meer inwoners te bereiken. Daarnaast wordt de werkgroepenstructuur afgeschaft, wat leidt tot minder overleg en meer inzet van interventies. In 2025 moet de nieuwe structuur voltooid zijn.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 moet de nieuwe structuur staan.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

- Inkoop Wmo- en jeugdhulp: In 2024 starten we met de Achterhoekse gemeenten met een nieuw inkooptraject voor Wmo- en jeugdhulp. De nieuwe inkoop moet op 1 januari 2026 geïmplementeerd zijn.
- Essentiële Functies: We werken met alle Gelderse gemeenten samen aan het verwerven van de zogenaamde Essentiële Functies voor jeugdhulp. Dit betreft de hoogspecialistische jeugdhulp met verblijf, waarvoor we in de Achterhoek te weinig cliënten hebben om dit goed te borgen. Per 1 januari 2025 moeten de nieuwe overeenkomsten in werking treden.
- Hervormingsagenda: De komende jaren moeten de gemeenten gaan werken aan de opdrachten die in de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 opgenomen zijn. De speerpunten voor de komende tijd zijn: het normaliseren van de ondersteuning waarbij de oplossing meer in de preventieve sfeer wordt gezocht, de doorontwikkeling van de stevige lokale teams, het vormen van een gemeenschappelijk regeling en het nieuwe inkooptraject.

Financiële afwijkingen programma 1

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prognose 1 2024	Prognose 2 2024	Mutaties Prognose 2 2024
Baten			
1.1 Volksgezondheid			
7.1 Volksgezondheid	527	527	0
1.2 Maatschappelijke ondersteuning			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	13.487	13.586	99
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	80	80
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8	8	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	223	243	20
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	0	0
Totaal 1.2 Maatschappelijke ondersteuning	13.718	13.917	199
Totaal Baten	14.244	14.443	199
Lasten			
1.1 Volksgezondheid			
7.1 Volksgezondheid	2.014	2.014	0
1.2 Maatschappelijke ondersteuning			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	15.461	15.509	47
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.863	1.960	98
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.347	1.297	-50
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	3.737	3.807	70
6.71B Begeleiding (WMO)	4.041	4.041	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	87	87	0
Totaal 1.2 Maatschappelijke ondersteuning	26.536	26.701	165
1.3 Jeugd			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	22	22	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	3.433	3.683	250
6.72B Jeugdhulp behandeling	2.141	2.471	330
6.73A Pleegzorg	360	290	-70
6.73B Gezinsgericht	920	1.640	720
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	3.219	2.239	-980
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	184	194	10
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	387	397	10
6.82A Jeugdbescherming	609	379	-230
6.82B Jeugdreclassering	55	15	-40
Totaal 1.3 Jeugd	11.329	11.329	0
Totaal Lasten	39.879	40.044	165
Onttrekkingen			
1.2 Maatschappelijke ondersteuning			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	55	55
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	0	0
Totaal 1.2 Maatschappelijke ondersteuning	0	55	55
Stortingen			
1.2 Maatschappelijke ondersteuning			
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	611	611
Gerealiseerd resultaat	-25.634	-26.156	-522

Volksgezondheid

Er zijn geen mutaties geweest.

Maatschappelijke ondersteuning

Het voordeel van € 199.000 bij de baten wordt als volgt verklaard.

- Hogere baten eigen bijdragen Wmo € 20.000 V

• Rijksmiddelen Onderwijsroute	€ 99.000 V
-----------------------------------	------------

• Rijksmiddelen Versterking cliëntondersteuning	€ 50.000 V
---	------------

• Provinciale subsidie Dorpendeal Meddo	€ 30.000 V
---	------------

De Eigen Bijdragen Wmo 2024 vallen hoger uit dan in 1e instantie was begroot. Vanuit het Rijk hebben naast het reguliere budget voor de Onderwijsroute (SPUK) over 2024 ook nog een nabetaling ontvangen over 2023. In de 2023 waren achteraf gezien de werkelijke uitgaven fors hoger dan het in 2023 ontvangen Rijksbudget. We hebben een specifieke uitkering (SPUK) Versterking cliëntondersteuning aangevraagd en ook toegekend gekregen.

Voor de Dorpendeal Meddo hebben we een provinciale subsidie toegekend gekregen, die in meerdere jaren wordt uitgekeerd. In 2024 gaat het om een bedrag van € 30.000.

Het nadeel van € 165.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.

• Verhoging uitgaven Onderwijsroute	€ 26.000 N
--	------------

• Verhoging uitgaven versterking cliënto ndersteuning	€ 50.000 N
---	------------

• Verhoging uitgaven Dorpendeal Meddo	€ 65.000 N
--	------------

Zoals al bij de baten aangegeven hebben we voor de Onderwijsroute en de versterking cliëntondersteuning een SPUK ontvangen. Het uitgangspunt hierbij is dat de ontvangen Rijksmiddelen ook volledig aan de lastenkant worden opgevoerd. De uitgaven voor de Dorpendeal Meddo worden gedeeltelijk gefinancierd door de hierboven genoemde Provinciale subsidie en voor het overige deel uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Deze bestemmingsreserve kan ingezet worden als partijen met innovatieve ideeën komen.

Jeugd

Er zijn geen mutaties geweest.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Voor de Dorpendeal Meddo wordt een bedrag van € 55.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Op 12 juli jl. heeft de gemeente Winterswijk een brief ontvangen van de gemeente Doetinchem met als onderwerp 'Afrekening 2023 regiobudget'. De gemeente Doetinchem is centrumgemeente Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen. Zij ontvangen hiervoor een rijksbudget waaruit de kosten voor kwetsbare inwoners gefinancierd worden. Inwoners die, als gevolg van psychische /psychiatrische problematiek in combinatie met financiële en/of verslavingsproblemen, niet in staat zijn zelfstandig te wonen, kunnen in aanmerking komen voor een indicatie

Beschermd wonen. Maatschappelijke opvang biedt opvang aan inwoners die om diverse redenen dakloos (dreigen te) worden of dakloos zijn geraakt. Naast fysieke opvang wordt er ook ingezet op preventieve maatregelen om te voorkomen dat inwoners dakloos raken.

In 2023 was er sprake van een overschot van rijksmiddelen. De gemeente Doetinchem heeft besloten dit overschot te verdelen over de acht gemeenten. Uw college adviseert de Raad bij de tweede voortgangsrapportage 2024 voor te stellen om dit ontvangen overschot van € 610.715 onder te brengen in een nieuw te vormen bestemmingsreserve. Dit in verband met de extra taken die op de gemeente afkomen voor deze kwetsbare inwoners.

Op korte termijn wordt de Achterhoekse visie Nationaal Plan Dak- en thuislozen voorgelegd aan het college. In dit plan wordt nadrukkelijk gewezen op de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de opvang van deze kwetsbare inwoners.

